

Zpráva o dosavadní činnosti západočeské oblastní skupiny ČSPS.

Ustavující schůze západočeské oblastní skupiny ČSPS se konala 9. 12. 1958 v Psychiatrické léčebně v Dobřanech. Zúčastnili se jí ss. Marcelliová, Havlíček, Nevole, Urban. Předsedou skupiny byl zvolen Urban. Později se ke skupině připojili Hanzlíčková, Fiala, Pondělíček, Velehradský, Velkoborský a Vencovský. Vlastní činnost skupiny navázala na dosavadní činnost jednotlivých členů. Tak již 10. 12. 1958 přednášel na semináři PL v Dobřanech Z. H a v l í č e k na téma „Problém extrasignálních asociací v metafoře“. Také v roce 1959 byly hlavní formou činnosti členů přednášky určené jednak odborníkům, jednak širšímu zainteresovanému publiku. Vzhledem k malému výchozímu počtu členů skupiny byla k akcím využívána různá fora, především semináře PL v Dobřanech a pracovní schůze na psychiatrické klinice v Plzni a v Praze. S. N e v o l e přednesl: „Census v psychiatrické léčebně a jeho přínos pro organizaci psychiatrické péče“ (4. 3. 1959 na schůzi Čs. psychiatrické společnosti v Praze); „O dědičnosti chorob duševních a jejím výzkumu“ (24. 4. 1959 na schůzi západočeské pobočky Čs. psychiatrické spol. v Plzni); „Další příspěvek ke statistice ošetřovacích dob duševně nemocných“ (3. 6. 1959 na schůzi Čs. psychiatrické spol. v Praze); „O revertenci hospitalizovaných psychotiků“ (27. 11. 1959 na schůzi západočeské pobočky Čs. psychiatrické společnosti v Dobřanech); „K teorii klasifikace a nosologické systematiky v psychiatrii“ (2. 12. 1959 na schůzi Čs. psychiatrické spol. v Praze). E. U r b a n přednesl: „Příspěvek k teorii osobnosti“ (20. 2. 1959 na semináři v Dobřanech); „Kritické poznámky k tzv. typu apercepce (Erfassungstypus) v Rorschachově experimentu“ (4. 3. 1959 na schůzi psychologické komise Čs. psychiatrické spol. v Praze); „Explo-race“ (3. 4. 1959 na semináři v Dobřanech); „Atypické užití Rorschachových tabulí“ (30. 10. 1959 na II. pracovní konferenci ČSPS v Praze); kromě toho pro pacienty protialkoholního odd. PL v Dobřanech osvětově popularizační přednášky „Sexuální život“, „Čím se liší člověk od zvířete“, „Vnímání“,

„Hypnosa a sugesce“, „Reflexy podmíněné a nepodmíněné“. V. Marcelliová přednesla: „O příčinách neprospěchu mládeže“ (ve čtyřech obcích okresu Stříbro) a „K otázkám zločinnosti“ (ve Stříbře a v Babyloně). A. Velehradský: „Psychologie v práci vedoucího pracovníka“ (na školení náčelníků stanic, celkem dvanáctkrát); „Osobnost vychovatele“ (25. 9. 1959 pro pedagogické pracovníky výchovných zařízení Správy dráhy v Plzni); „Psychologie při výchově a výcviku vojáků“ (celkem třikrát); „Citový život v mladém manželství“ (17. 9. 1959 v plzeňském rozhlasu a 10. 11. 1959 v rámci Liních sester Čs. červeného kříže“ (14. 12. 1959). V. Fiala odebraných na soudní usnesení“ (na mezikrajském semináři v Dobřanech). Z. Havlíček přednesl: „Psychopatie v díle F. Kafky“ (20. 11. 1959 na mezikrajském semináři v Dobřanech). J. Hanzlíčková přednesla: „Defektologická práce na dětském psychiatrickém oddělení“ (6. 2. 1959 na semináři v Dobřanech). I. Pondělíček přednesl: „Zajímavý příspěvek obsedantně-charakterové neurosy – pokus o pathografii výtvarného umělce“ (spolu s J. Pondělíčkovou na mezikrajském semináři v Plzni); „Co jsou to sny, spánek, hypnosa a sugesce“ (asi padesátkrát, většinou pro Čs. lázně); „Poměr chlapce k děvčeti“ (asi dvacetkrát, většinou pro vojsko nebo Státní pracovní zálohy). Asi dvacetkrát přednášel na themata z psychologie dítěte pro rodičovská sdružení nebo učitele. Vedl besedy o brožuře „O lidech nervosních“, jejímž autorem je spolu s J. Pondělíčkovou. S pacienty KÚNZ Karlovy Vary besedoval na thema „Léčíme hudbou“; pravidelně týdně řídil kulturní besedy pro pacienty psychiatrického oddělení. Na osmi lékařských seminářích informoval spolupracovníky psychiatry o současném stavu klinické psychologie. Ve dvou tříměsíčních kurzech pro dětské sestry karlovarského kraje přednášel o pedagogicko-psychologické tematice.

Řadu prací uveřejnili členové skupiny tiskem. S. Nevoľe publikoval: „Poznámky k citování a znalosti domácí psychiatrické literatury“ (Čs. psychiatrie 55/6: 408–409, 1959); „Census v psychiatrické léčebně dobřanské, jeho přínos a význam“ (Čs. psychiatrie, 55/2: 82–89, 1959); předmluva ke knize Langmeier a Matějček „Člověk známý neznámý“ (Praha 1959). Z. Havlíček publikoval přednášku „Básnický obraz a schizofrenní symptom“ (ve sborníku „Schizofrenia“, 1959).

I. P o n d ě l í č e k (spolu s J. Pondělíčkovou) uveřejnil přednášku „Příspěvek k vyšetření kategoriálního myšlení u schizofreniků“ (tamtéž). V. M a r c e l l i o v á (spolu se Štejgerlem) publikovala článek „Patří všechny neprospívající děti do zvláštní školy?“ (časopis Komenský, 1959). A. V e l e h r a d s k ý otiskl popularisační články „Zbytečné obavy“, „Jedna z příčin“ a „Jednou nocí“, seznamující s úkoly a posláním psychologů v železniční dopravě (v časopise Západočeský železničář, 1959). J. V e l k o b o r s k ý uveřejnil článek „Dynamika afektivity v barevném pyramidovém testu“ (Čs. psychiatrie 55/6: 414–419, 1959). I. P o n d ě l í č e k uveřejnil článek „Naše čtyři stěny a psychologická atmosféra“ (příspěvek psychologa k diskusi o interierové architektuře; Kultura, srpen 1959). Další práce, např. knižní publikaci „Neurosy a naše zdraví“ (spolu s J. Pondělíčkovou) odevzdal k tisku. (Z technických příčin není v přehledu zachycena přednášková, publikační a jiná odborná činnost E. Vencovského; z činnosti J. Velkoborského je zachycen jen zlomek.)

Již z tohoto stručného a neúplného přehledu jsou patrné klady i nedostatky dosavadní práce skupiny. Kladem je vedle šíře a pestrosti především úzké sepětí vykonané práce s potřebami praxe, největším nedostatkem byla organizační roztržitost, plynoucí z nedostatečné komunikace mezi členy skupiny. Vzájemná prostorová odloučenost členů a závislost na různých vnějších organizačních celcích byly hlavními zdroji poruch. Z tohoto poznání byly vyvozeny důsledky v tom smyslu, že v roce 1960 budou pravidelně v měsíčních intervalech konány samostatné schůzky skupiny s plánovaným programem. Tyto schůzky budou svolávány střídavě na jednotlivá pracoviště, aby tak bylo členům skupiny umožněno bezprostřednější poznání problematiky psychologické práce na všech úsecích.

Kromě uvedeného přednáškového programu je pro náplň schůzí počítáno s referáty z literatury, kasuistikami, aktualitami, výměnou zkušeností atd. Bylo také usneseno, že psychologové budou v rámci oblastní skupiny úzce spolupracovat podobným způsobem, jaký je obvyklý mezi zdravotnickými zařízeními (předávání psychologických nálezů, pomoc při ziskávání tzv. objektivních zpráv, rodinné anamnesy atd. a katanenstické sledování). Na pracovních schůzích budou také probírány chystané publikace členů skupiny. Přednostním úkolem bude rozšíření členské základny tak, aby postupně byla

podchycena, koordinována a zkvalitněna veškerá odborná psychologická i relevantní příbuzná práce v oblasti na pracovištích již existujících a vytvořeny podmínky pro vybudování pracovišť dalších.

E. Urban.

Hradec Králové.

Oblastní skupina v Hradci vznikla r. 1958, její ustavující schůze se konala 10. prosince 1958.

Tato oblastní skupina sdružuje koncem r. 1959 celkem 10 psychologů, z nichž 7 pracuje na úseku zdravotnictví, ostatní v oblasti školství. Skupina informovala o svém ustavení pracovníky z přilehlých oborů, kteří jsou rovněž zváni na její schůzky a někteří z nich (několik pedagogů a jeden lékař) se již také stali jejími řádnými členy.

V roce 1959 se konaly čtyři schůze skupiny. Bylo na nich předneseno celkem 8 referátů. Současnými teoriemi osobnosti se zabýval referát s. Mrkvičky, některými problémy psychosomatiky referát Dr. Daňka, významem empirických definic pro psychologii referát s. Kolářského, kybernetikou ve vztahu k psychologii referát Dr. Drozna. Předseda oblastní skupiny Dr. Langer přednesl referát na téma „Některé problémy se zařazováním dětí do léčebných a výchovných zařízení“ a společně s Dr. Novákem referát „Posuzování dorostu k povolání“. O novinkách v psychologické literatuře podali zprávy s. Stránská a s. Kolářský.

Pro rok 1960 byl naplánován počet schůzek vyšší, a to nejméně šest. V plánu je přednáška Dr. Madlafouska „Jak vznikala a co nového přinesla ethologie“, dále se počítá s referátem Dr. Langer o metodě kolektivního hodnocení, s. Valuše o psychologickém pohledu na vyučovací hodinu a s referáty s. Stránské a s. Kolářského o psychologických nálezech u pacientů s organickým poškozením mozku.

Pro zpestření programu svých schůzek plánuje oblastní skupina rozšíření spolupráce s jinými oblastními skupinami, především formou výměny referentů, což členové královo-